

ТВОРИ ДЕТЕКТИВНОГО ЖАНРУ ЯК ЗАСІБ НАВЧАННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ СТУДЕНТІВ МОЛОДШИХ КУРСІВ СПЕЦІАЛІЗОВАНИХ ВНЗ

Стаття висвітлює лінгвокультурну специфіку та лінгводидактичні особливості кращих зразків англомовної літератури детективного жанру та пропонує використання цих матеріалів у контексті навчання англійської мови. Сформульовано висновок, згідно з яким читання літературних творів мовою оригіналу та застосування відповідних методик навчання дозволяє формувати у студентів уміння та навички роботи з художнім текстом як формою писемної комунікації, а також допомагає їм засвоїти мовні та стилістичні ознаки художнього тексту як продукту творчої діяльності письменника.

Постановка проблеми. В умовах сучасного світу процес навчання іноземних мов все частіше зазнає принципових змістових та ціннісних трансформацій. Як свідчить структура таких показових тестів на знання англійської мови як, наприклад, TOEFL або IELTS, вміння сприймати та інтерпретувати високохудожні тексти літературної класики, аналізувати їх ідейний зміст, стилістичну тканину тощо все рідше вважається першочерговим показником мовної компетенції абітурієнта. Натомість основна увага приділяється перевірці рівня суто прикладних умінь екзаменованого: знайти в тексті необхідну інформацію, написати заяву або листа, заповнити анкету (так, одним із показників "функціональної неписьменності" вважається нездатність правильно заповнити анкету, дотримуючись попередньо наданих письмових указівок) тощо. Численні приклади з живого навчального процесу переконливо свідчать про те, що викладач англійської мови, який віддає перевагу традиційним навчально-методичним матеріалам, усе частіше наражається на своєрідний пасивний спротив не лише з боку тих, хто бажає вивчити мову для реалізації відповідної суто практичної мети, але й з боку наймолодшої частини студентів-філологів – майбутніх фахівців з англійської мови та відповідного кола тісно пов'язаних з нею історико-культурних питань.

Такий стан речей пов'язаний, насамперед, із тим, що зміна загального "стилістичного тону" сучасного життя, ілюстрацією якої може бути хоча б кількість сленгізмів у мовленні найвідоміших публічних осіб сьогодення, мимохіть формує в майбутніх студентів установку на певний негативізм щодо класичних інтелектуальних цінностей, уявлення, згідно з яким "у наш час це нікому не потрібно", та, як наслідок, спотворену картину власного фаху, який мислиться як суто прикладний. Якщо ж урахувати ще й юнацький максималізм, під впливом якого подібні тенденції поглиблюються та активізуються, стає очевидним, що найголовніше завдання сучасного університетського викладача англійської мови полягає в формуванні в студента-англіста адекватного уявлення про обрану професію, в, по-можливості, ненав'язливій, однак рішучій реструктуризації відповідних установок студентської аудиторії, збереження яких від самого початку приречено б на невдачу всю подальшу навчальну роботу.

При такій постановці питання надзвичайно актуальною стає проблема підбору адекватних сформульованому завданню лінгводидактичних матеріалів, перетворюючись, таким чином, з порівняно вторинного, якщо не суто технічного, аспекту організації навчального процесу на пріоритетний. При цьому, як ми вважаємо, оптимальним варіантом реалізації вищезгаданого завдання може бути стратегія поетапного ускладнення пропонованого студентській аудиторії оригінального тексту. Сутність даної стратегії полягає в тому, що аналізований текст, з одного боку, не повинен надто сильно вирізнятися з-поміж звичного масиву характерних для наявного естетичного досвіду студента явищ популярної культури (сильний елемент розважальності, динамічний сюжет, яскраві діалоги, "по-серіальному" повторювані герої тощо), проте, з іншого боку, розуміння такого тексту має потребувати все глибших та різноманітніших знань з різних аспектів англійської мови (семантики багатозначних слів, ідіоматики, стилістики тощо), в результаті чого відбуватиметься поступова корекція вищезгаданих негативних установок, а також становлення та зростання філологічної компетенції студентів. На нашу думку, потенційно прийнятним матеріалом, який забезпечує дотримання вищезгаданих вимог, можуть слугувати кращі зразки англомовної літератури детективного жанру (твори Е. А. По, А. Конан Дойла, В. Коллінз, Г. К. Честертона, А. Крісті, Н. Марш та ін.).

Аналіз останніх досліджень. Попри тривалу історію детективної літератури та її незаперечну популярність серед найширшого кола читачів, теоретичні напрацювання літературознавців із даного питання є порівняно нечисленними. З огляду на певну маргінальність аналізованого жанру, який займає проміжне положення між "високою" літературою для елітарного читача та "низькою" літературною продукцією масового виробництва, наявні дослідження з проблем жанрової специфіки та особливостей поетики детективу не завжди претендували та претендують на науковість. А тому, якщо не брати до уваги белетризованих та занадто "практично орієнтованих" публікацій на кшталт хрестоматійного тексту Г. К. Честертонна під промовистою назвою "Як пишеться детективне оповідання", серед власне академічних праць із теорії та історії детективного жанру варто згадати дослідження А. Адамова, Г. Анджапарідзе, А. Вулса, І. Дудіна, Я. Маркулан, а також С. Ван Дайна, Р. Нокса, М. Саммерса, Б. Райнова, Т. Кестгейї та деяких інших авторів. Однак, поряд із значними здобутками в теоретико-літературному аспекті розгляду проблеми, в наявних літературознавчих дослідженнях майже не розглядається лінгвокультурна складова детективного жанру, яка є особливо значущим компонентом так званого "британського" детективу, і яка становить особливий інтерес для лінгводидактики.

Метою даної статті є висвітлення лінгвокультурної специфіки (об'єкт дослідження) та лінгводидактичних особливостей (предмет дослідження) останнього.

Виклад основного матеріалу. Найпершою особливістю британського детективу в аспекті, який розглядається, є місце, яке даний жанр посідає в ієрархії літературних уподобань британських читачів та в широкому контексті культурного життя країни загалом. У цьому зв'язку, крім усесвітньо відомих імен А. Конан Дойла, Г. К. Честертонна, А. Крісті та більш ніж промовистих тиражів їхніх оповідань та романів, заслуговує на увагу й цілий ряд не менш переконливих прикладів. Так, під час відкриття однієї із телевізійних студій Єлизавета II звернулася до продюсера Брайана Тру-Мея з запитанням: "А навіщо люди взагалі переїзять до Мідсомера? Адже їх напевне вб'ють" ("Why does anybody move to Midsomer anymore? They're just going to get murdered") [1]. Мова йшла про популярний телевізійний серіал "Midsomer Murders" (у вітчизняному прокаті демонструвався під назвою "Суто англійські вбивства"), який був повністю відзнятий у консервативних традиціях британського детективу, протримався в ефірі 12 років (1997 – 2009) і став своєрідною "культурною епохою" в житті багатьох британців, включно з політичною елітою країни.

Така неймовірна популярність детективного жанру серед найрізноманітніших прошарків глядацької та читачької аудиторії Об'єднаного Королівства має свої причини, які нерозривно пов'язані не лише з суто розважальними, але й із набагато більш істотними особливостями, яких історично набув згаданий жанр на британському ґрунті. Від часів А. Конан Дойла художній канон британського детективу передбачав змалювання не так самого процесу переслідування злочинця та супутніх цьому ефектних прийомів – ці риси, насамперед, характеризують "американський" детектив, який виник пізніше – як того непохибного методу (знаменитий "дедуктивний метод" Шерлока Холмса, знання людської душі, яке демонструє отець Браун, "маленькі сірі клітинки" Еркюля Пуаро, провінційна спостережливість міс Марпл тощо), завдяки якому злочинець від початку приречений потрапити до рук правосуддя. При цьому критики одночасно вимагають, щоб автор неухильно дотримувався наступного неписаного правила: читач має володіти всією повнотою інформації про хід розслідування та мати, принаймні теоретично, рівні зі слідчим можливості для самостійного розкриття злочину [2: 375].

Звичайно ж, дану вимогу неможливо реалізувати практично: читач не може ні "помічати", ні "допитувати", а тому знає не більше, ніж автор вважає за потрібне сказати йому. Проте сказати йому все й одразу означало б зруйнувати інтригу – центральний нерв детективного жанру. Саме тому дану вимогу майже одразу вдалося спростити: збір та аналіз доказів автор залишає слідчому, тоді як читач має максимально пильно вивчати власне кажучи текст твору, аналізувати значення слів, їх етимологію, ідіоматичні вирази, алюзії та цитати, а подекуди навіть окремі "тексти в тексті", точно знаючи, що автор залишив для нього певну інформацію, яка обов'язково веде в тому ж напрямку, що й факти слідчого, хоча й не обов'язково паралельним шляхом. Наведемо відповідний приклад, який запозичений із одного з найбільш ранніх зразків жанру: "There's one thing," said I, as we walked down to the station. "If the husband's name was James, and the other was Henry, what was this talk about David?" "That one word, my dear Watson, should have told me the whole story had I been the ideal reasoner which you are so fond of depicting. It was evidently a term of reproach." "Of reproach?" "Yes; David strayed a little occasionally, you know, and on one occasion in the same direction as Sergeant James Barclay. You remember the small affair of Uriah and Bathsheba? My biblical knowledge is a trifle rusty, I fear, but you will find the story in the first or second of Samuel" [3: 769-770]. В якості ще одного прикладу може слугувати відомий твір А. Крісті "Десять негреньят" ("Ten Little Niggers"): розслідування описуваних авторкою вбивств узагалі не ведеться, поліція прибуває занадто пізно і відразу ж потрапляє в глухий кут, читач практично не має надійних фактів для аналізу, проте в нього залишається можливість здогадатися, хто ж убивця – прізвище судді Воргрейва (Wargrave) в дослівному перекладі означає "війна з могили", й саме до такого прийому вдається убивця, імітуючи власну смерть.

Ще однією особливістю детективного жанру є насиченість оповіді різноманітними культурно специфічними деталями, причому останні нерідко відіграють вирішальну роль в аспекті мотивації

вчинків дійових осіб. У якості таких контекстуально значущих елементів сюжету найчастіше виступають культурно специфічні аспекти судочинства, а також національно специфічні риси широкого кола явищ, які характеризують повсякденне життя. Так, британській системі судочинства притаманна неможливість притягати одну й ту ж саму людину до суду двічі, щоразу висувуючи ідентичні звинувачення. Саме з огляду на даний закон персонаж роману А. Крісті "Загадкова подія в Стайлзі" ("The Mysterious Affair at Styles") відмовляється надати необхідні пояснення щодо свого алібі, в такий спосіб, як здається читачеві, добровільно підписуючи собі смертний вирок. Насправді ж Альфред Інглторп і є злочинцем, а своє задалегідь підготоване алібі він зберігає для суду: оскільки інших доказів проти нього поки що немає, його змушені будуть звільнити безпосередньо в ході слухань, а притягнути до суду вдруге вже не зможуть. Іншим прикладом такого типу може слугувати вердикт "вину підсудного не доведено" (not proven), який може винести шотландське журі присяжних замість звичних варіантів "винен" або "невинен". Саме навколо цієї юридичної формули вибудований сюжет роману Вілкі Коллінз "Закон та леді" ("The Law and the Lady"): Валерія, головна героїня роману, дізнається, що перша дружина її чоловіка Юстаса померла від отруєння миш'яком. Проти Юстаса були висунуті звинувачення, але присяжні винесли вердикт: "Вину не доведено", який і є початком детективної інтриги роману.

Характерною рисою поетики детективного жанру, значення якої видається особливо істотним для потреб викладання англійської мови, є його підкреслена "малохудожність", яку британські критики жартома називають "традиційною відсутністю стилю" ("the usual absence of style") [2: 375]. Специфічно детективна "відсутність стилю" має тлумачитися як, передусім, максимальна наближеність тексту до мовленнєвих стандартів реального життя, з огляду на що опис подій та авторські відступи загалом витримані в нейтрально-загальнолітературних тонах, тоді як численні діалоги персонажів несуть виразний відбиток норм живого мовлення, а подекуди також позначені діалектними або соціолектними вкрапленнями [4: 13]. Оскільки ж, як уже зазначалося, канони жанру передбачають важливість кожного "підозрілого" слова або виразу для розуміння всіх нових поворотів сюжету, читання детективних творів дозволяє оптимальним чином поєднати увагу до власне мовного та літературного аспектів тексту, а тому зробити процес запам'ятовування нових лексичних одиниць більш простим та природним. Особливо велику кількість прикладів такого типу зустрічаємо в циклі творів А. Крісті про Еркюля Пуаро, бельгійця за національністю, який нерідко імітує недостатній рівень володіння англійською мовою для того, щоб, здаючись усього лише наївним іноземцем, перехитрити злочинця або спекатися небажаного співбесідника. Наприклад, в романі "Вбивства за алфавітом" ("The ABC Murders") між Пуаро та інспектором Джеппом відбувається наступний діалог: "I have indeed been foolish to take the matter so seriously," said Poirot. "It is the nest of the horse that I put my nose into there," "You are mixing up mares and wasps," said Japp. "Pardon?" "Just a couple of proverbs. Well I must be off..." [2: 16]. Для адекватного розуміння наведеного уривка тексту студенти мають засвоїти ідіоматичні вирази to find a mare's nest та to arouse / stir up a hornet's nest, досягти чого порівняно неважко з огляду на виразний контекст, який легко запам'ятати.

У контексті навчання іноземної мови читання англомовних літературних творів передбачає формування в студентів умінь та навичок роботи з художнім текстом як формою писемної комунікації, а також засвоєння ними мовних та стилістичних ознак останнього як продукту творчої діяльності письменника. Організована таким чином робота з текстом передбачає застосування відповідних методик навчання, які мають сприяти розвитку лінгвістичних здібностей студентів [5].

Система вправ для формування навичок, розвитку та вдосконалення вмінь розуміння соціокультурної інформації при читанні художньої літератури детективного жанру повинна мати циклічний характер. Таких циклів має бути чотири: дотекстовий, текстовий, післятекстовий та творчий, кожен з яких передбачає ознайомлення студентів з певним фрагментом тексту, а також із інформацією, висвітленою у даному фрагменті [6]. При роботі з будь-яким фрагментом англомовного тексту рекомендується застосовувати такі блоки вправ: блок лексичних завдань, блок питань і тестів для перевірки розуміння прочитаного, а також блок питань і завдань для обговорення проблематики тексту та його літературних особливостей. Розроблені лексичні та граматичні вправи і завдання повинні бути різноманітними за рівнем і спрямованістю. Так, прикладами подібних завдань можуть бути: "Study the suggested useful words and phrases", "Make the following sentences complete remembering the list of useful words and phrases", "Complete the table to make word families. Use the dictionary to help you", "Fill in the preposition", "Match the adjectives in the list to the nouns on the right", "Cross out the word in each group which cannot be used with the verb in bold", "What words do you need to complete the sentences below?" тощо. В аспекті перевірки розуміння прочитаного студентам можна запропонувати виконати тестове завдання, яке б складалося з питань до обраного текстового фрагменту і пропонування варіантів відповідей, з яких потрібно вибрати найточнішу. Іншими способами перевірки прочитаного може бути виконання таких завдань: "Answer the following questions", "Decide whether the following facts are true or not", "Fill in the missing information from the text", "Match the character with the descriptions of their behavior from the chapter", "Having read the chapter characterize the main participants" тощо. Найскладнішим типом завдань, які вимагають від студента зусиль творчого характеру, є дискусія з приводу прочитаного: починаючись як обговорення низки суто сюжетних проблем, вона поступово переходить на загальнолюдський рівень,

торкаючись різноманітних проблем сучасного життя: "Draw the family tree of the main character. Don't forget to put relatives you come across while reading the previous chapters", "Write an essay", "Find information and make a report on one of the suggested topics", "Make up and play out a telephone conversation", "What is your opinion about ...", "Give your judgment about the statement and illustrate your point of view" та ін. [7; 8].

Вищезгадані типи завдань можна використовувати при роботі з художніми текстами будь-якого об'єму та жанру. В той же час художні особливості жанру детективного оповідання уможливають використання дещо інших, більш спеціалізованих завдань, одним із аргументів на користь застосування яких є вищий ступінь залежності їхнього змісту від сюжетних поворотів конкретного тексту, що дозволяє зробити пропоновані завдання щоразу іншими, "непомітними" для студента. При розробці таких завдань необхідно використовувати конкретні сюжетно-стилістичні ресурси окремого тексту. Так, у оповіданні Агати Крісті "The Adventure of the Egyptian Tomb" Еркюль Пуаро розслідує серію загадкових смертей, які газети пов'язують із сенсаційним відкриттям археологами могили одного з фараонів. За нез'ясованих обставин помирають археолог сер Джон Вілард, американський аматор єгиптології містер Блібнер, який фінансував розкопки, та його племінник Руперт. На деякий час у якості провідної пропонується версія, згідно з якою вбивцею був Руперт, який потім у розпачі покінчив життя самогубством. Самогубець залишив записку: "It seemed written in a sudden fit of remorse. He referred to himself as a leper and an outcast, and the letter ended by declaring that such as he were better dead" [9: 61]. Саме в переказаному автором тексті записки криється відгадка: слово *leper* здебільшого вживається в переносному значенні – "людина, якої всі цураються; ізгой", але може вживатися й у прямому значенні – "хворий на лепру, прокажений". Поряд із смертями від серцевого нападу (*heart failure*), зараження крові (*blood poisoning*), правцю (*tetanus*), які також згадуються в оповіданні, справжній зміст записки дозволяє вибудувати логічний ланцюжок, який приводить до справжнього вбивці, – лікаря Еймса. Таким чином, з огляду на жанр та сюжет тексту, можливими та раціональними видаються наступні типи завдань: "Work as a detective and make a psychological portrait of the suspect. Study the events from his past and decide: a) what traits of character and personal qualities sustain the version of Rupert's having been the murderer b) what facts disprove the idea" (дане завдання є варіантом вправ на засвоєння лексики, оскільки студенти мають попередньо з'ясувати точне значення слів та виразів на кшталт *beachcomber*, *remittance-man*, *to be in low water*, *to sink lower and lower*, *the life of dissipation* тощо); "Use the grammatical constructions *could have been* / *might have been* to decide on whether or not Rupert is likely to have been the murderer in view of the qualities listed in his psychological portrait" (комбінація вправ на засвоєння лексики та граматики); "Use English-English dictionary to analyze the author's account of Rupert's suicide note. Try to insert as many additional meanings of the words used as seems possible and present *several* interpretations of the meaning of the note" тощо. Питанням для обговорення, яке випливає з тексту оповідання, може бути "The power of superstition", оскільки саме навколо цього питання й вибудовано "таємницю" оповідання.

Висновки. Таким чином, констатуємо: детективний жанр є типово британським літературним явищем, художня специфіка якого забезпечує йому широку популярність серед читацької аудиторії. Як власне літературні (складний та насичений подіями сюжет, помірний рівень складності на рівні загальної проблематики твору), так і мовні (превалювання нейтральної лексики, помірна кількість доречно вживаних діалектизмів або сленгу) параметри жанру свідчать на користь його використання під час навчання англійської мови студентів молодших курсів спеціалізованих ВНЗ. Іншою важливою складовою жанру є високий ступінь насиченості оповіді лінгвокультурно специфічними деталями, ознайомлення з якими складає невід'ємну частину лінгвістичної компетенції студента-філолога. В аспекті розробки вправ та завдань для перевірки розуміння прочитаного вищезгадані особливості детективу дозволяють творчо поєднувати стандартизовані типи завдань із контекстуально обумовленими, що сприяє зацікавленості студентської аудиторії та дозволяє активізувати засвоєння мовного матеріалу.

Перспективу подальших досліджень може скласти розробка циклу вправ для студентів молодших курсів спеціалізованих вищих навчальних закладів з урахуванням лінгвокультурного аспекту мовного матеріалу.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ТА ЛІТЕРАТУРИ

1. Midsomer Murders – television tropes and idioms [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://tvtropes.org/pmwiki/pmwiki.php/YMMV/MidsomerMurders>.
2. Кристи А. Избранная детективная проза : [сборник] / А. Кристи ; [сост. Г. А. Анджапаридзе]. – М. : Радуга, 1989. – 400 с.
3. Doyle A. C. The Complete Stories of Sherlock Holmes / A. C. Doyle. – London : Wordsworth Library Collection, 2007. – 1408 p.
4. Шишкина Т. Немного об Агате Кристи и ее героях / Т. Шишкина // Christie A. Selected Stories. – Moscow : Progress Publishers, 1969. – 334 с.
5. Рудакова Л. П. Навчання студентів розуміння соціокультурної інформації при читанні англійської художньої літератури у вищих мовних навчальних закладах : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.02 / Рудакова Л. П. – Київський національний лінгвістичний ун-т. – Київ, 2004. – 99 с.
6. Рудакова Л. П. Роль системи завдань у засвоєнні соціокультурної інформації під час читання художньої літератури / Л. П. Рудакова // Тези доповідей Всеукраїнської науково-практичної конференції "Виховання

- студентів у технічному ВУЗі : методологічні засади, практика, перспективи" / [за ред. О. Д. Горбула, М. Г. Кітова, В. Л. Павлова]. – К. : Український державний університет харчових технологій, 1996. – С. 194–195.
7. Крісті А. Справа багатой жінки. Вісім оповідань. Книга для читання англійською мовою для студентів факультетів іноземних мов і філологічних факультетів / А. Крісті ; [адаптація, методична обробка тексту, комплекс вправ, тестів і завдань, примітки В. В. Євченко, С. І. Сидоренко]. – Вінниця : Нова книга, 2004. – 272с.
 8. Сингаївська А. В. П. Дж. Вудгауз. Вправний Джівз. Книга 1, 2 / А. В. Сингаївська, О. В. Омецинська. – Житомир : Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2009. – 90 с.
 9. Christie A. The Adventure of the Egyptian Tomb / A. Christie / Christie A. Selected Stories. – Moscow : Progress Publishers, 1969. – 334 p.

REFERENCES (TRANSLATED & TRANSLITERATED)

1. Midsomer Murders – television tropes and idioms [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu : <http://tvtropes.org/pmwiki/pmwiki.php/YMMV/MidsomerMurders>.
2. Christie A. Izbrannaia detektivnaia proza [The Selected Detective Prose] : [sbornik] / A. Christie : [sost. G. A. Andzhaparidze]. – M. : Raduga, 1989. – 400 s.
3. Doyle A. C. The Complete Stories of Sherlock Holmes / A. C. Doyle. – London : Wordsworth Library Collection, 2007. – 1408 p.
4. Shishkina T. Nemnogo ob Agatha Christie i eio geroiakh [Something on Agatha Christie and her Heroes] / T. Shishkina // Christie A. Selected Stories. – Moscow : Progress Publishers, 1969. – 334 p.
5. Rudakova L. P. Navchannia studentiv rozuminnia sotsiokul'turnoi informatsii pry chytanni angломovnoi khudozhnoi literatury u vyshchykh movnykh navchal'nykh zakladakh [The Students' Teaching of the Social and Cultural Information While Reading the English Fiction Literature in Higher Language Educational Establishments] : dys. ... kand. ped. nauk : 13.00.02 / Rudakova L. P. ; Kyivs'kyi natsional'nyi lingvistychnyi un-t. – Kyiv, 2004. – 99 s.
6. Rudakova L. P. Rol' systemy zavdan' u zasvoenni sotsiokul'turnoi informatsii pid chas chytannia khudozhnoi literatury [The Role of the System of Tasks in the Mastering of the Social and Cultural Information while Fiction Reading] / L. P. Rudakova // Tezy dopovidei Vseukrains'koi naukovo-praktychnoi konferentsii "Vykhovannia studentiv u tekhnichnomu VUZi : metodologichni zasady, praktyka, perspektivy" [Brief Outlines of the Reports of the All-Ukrainian Scientific Practical Conference "Students' Upbringing in the Technical Higher Educational Establishment : Methodical Bases, Practice, Perspectives"] / [za red. O. D. Gorbula, M. G. Kitova, V. L. Pavlova]. – K. : Ukrains'kyi derzhavnyi universytet kharchovykh tehnologii, 1996. – S. 194–195.
7. Christie A. Sprava bagatoi zhinky. Visim opovidan'. Knyga dlia chytannia anglis'koiu movoiu dlia studentiv fakul'tetu inozemnykh mov i filologichnykh fakul'tetiv inozemnykh mov i filologichnykh fakul'tetiv [The Case of the Rich Woman. Eight Novels. The Book for Reading in English for Students of the English and Philological Faculties] / A. Christie ; [adaptatsiia, metodychna obrobka tekstu, kompleks vprav, testiv i zavdan', prymitky V. V. Yevchenko, S. I. Sydorenko]. – Vinnytsia : Nova Knyga, 2004. – 272 s.
8. Syngaivs'ka A. V. P. Woodhouse. Vpravnyi Jeeves. Knyga 1, 2 [V. P. Woodhouse. Skilled Jeeves. Books 1, 2] / A. V. Syngaivs'ka, O. V. Ometsyn'ska. – Zhytomyr : Vyd-vo ZDU im. I. Franka, 2009. – 90 s.
9. Christie A. The Adventure of the Egyptian Tomb / A. Christie / Christie A. Selected Stories. – Moscow : Progress Publishers, 1969. – 334 p.

Матеріал надійшов до редакції 12.06. 2013 р.

Андрійчук Н. М. Произведения детективного жанра как средство обучения английскому языку студентов младших курсов специализированных вузов.

Статья освещает лингвокультурную специфику и лингводидактические особенности лучших образцов англоязычной литературы детективного жанра и предлагает использование этих материалов в контексте обучения английскому языку. Сформулирован вывод, согласно которому чтение литературных произведений на языке оригинала, в совокупности с применением соответствующих методик обучения позволяет формировать у студентов умения и навыки работы с художественным текстом как формой письменной коммуникации, а также помогает им освоить характерные языковые и стилистические черты художественного текста как продукта творческой деятельности писателя.

Andriichuk N. M. Works of the Detective Fiction as a Means of Teaching the English Language to Undergraduate Students at Language-Focused Higher Schools.

The article deals with the specific linguistic-cultural features and language-based didactic peculiarities of the best detective fiction texts written in English and offers to use this material in the context of the English language teaching. The author arrives at the conclusion that reading these literary works in the original accompanied by appropriate teaching methods applied allows to shape and develop students' skills of working with written communication sources and help mastering the corresponding linguistic and stylistic features of a literary text as a product of the writer's creative activity.